

talització del teatre a les comarques és una tasca de Penèlope, sovint intentada com en èpoques recents de la Fundació Pública, però malauradament no gens reexida. Jo diria, amb tot, que la personalitat de l'Alexandre Cuéllar i la seva prosa suculent sobrepassa la mateixa importància d'aquest Teatre Principal, prou notable des d'un punt de vista arquitectònic, però que,

ni amb motiu del seu centenari, no s'ha aconseguit espavilar. Immers, -val a dir-ho tot-, en el conjunt de l'ensopiment d'una bona xarxa de teatres comarcals, als quals la força centripètra del barcelonisme relega a la inoperància.

JORDI PUJULA

La cartografia i una cartoteca

Introducció general a la història de la cartografia.
Barcelona, Institut Cartogràfic de Catalunya.
Col·lecció Monografies, núm. 7, 1990, pp. 137.

Fons Documental de la Cartoteca de l'Estudi General de Girona. Girona, Departament de Geografia, Edició núm. 1, desembre 1989, pp. 225.

El setè volum de la Col·lecció Monografies editat per l'Institut Cartogràfic de Catalunya, aplega les ponències del primer Seminari d'Història de la Cartografia que durant tres dies, es va desenvolupar en aquesta institució, amb la col·laboració del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Sis cursos en total, que tindran la seva continuïtat els propers anys.

Aquest treball, d'excel·lent impressió i àmplies referències bibliogràfiques, ofereix la particularitat d'aparèixer en els idiomes originals (català, francès i anglès) i amb l'objectiu d'introduir-nos a les principals obres històriques sobre la matèria a més d'analitzar l'estat actual de l'arxivística cartogràfica, la seva automatització i perspectives futures.

L'obra queda estructurada en tres apartats, corresponents a les tres ponències presentades. La primera, a càrrec de na Montserrat Galera, Directora de la Cartoteca de Catalunya, es refereix a les obres de referència i a les d'investigació en matèria cartogràfica, i ens presenta un repertori significatiu sobre les eines i obres generals de la matèria: enciclopèdies, diccionaris, repertoris i catàlegs. El segon apartat correspon a una descripció de les correccions cartogràfiques assequibles a la Biblioteca Nacional de París, amb un repàs sobre les tendències en

matèria de tractament i conservació documental, i que, tal com indica la ponent Monique Pelletier (conservadora en cap de l'esmentada Biblioteca), incideix sobre la necessitat d'introduir les cartoteques en el món de l'automatització, amb especial referència al cas francès. Elia Campbell, ex-professora emèrita de Geografia al Birbeck College de la Universitat de Londres i editora de la prestigiosa revista de cartografia *Imago Mundi*, ens descriu amb abundància de detalls l'evolució dels mapes des de l'època romana fins el s. XIV a l'Occident d'Europa, en especial els més coneguts, com el mapa mundi d'Hereford, la Carta Pisana o l'Atlas Català. A continuació ens ressegueix l'apogeu cartogràfic als Països Baixos durant el Renaixement, a la llum de les aportacions dels nous descobriments geogràfics, fins arribar als mapes topogràfics i temàtics durant els segles XVIII i XIX. Vet aquí, en definitiva, un bon treball de síntesi, d'obligada lectura per a geògrafs, historiadors i d'altres professionals. Es tracta d'un símptoma més de la importància que està prenent finalment en aquest país el món de la cartografia, malgrat l'endarreriment que portem en aquest camp en relació als països europeus veïns. Amb tot, ens anem posant de mica en mica al dia, com ho prova el fet -de vital importància- que a Girona mateix s'hagi creat una Cartoteca. Certament,

la Cartoteca de l'Estudi General de Girona és l'únic centre d'aquestes característiques a les comarques gironines i un dels pocs existents a Catalunya. Es tracta d'un centre d'informació i de documentació referida a tota mena de mapes i fotografies aèries. Compta, en aquests moments, amb uns 6.000 mapes i uns quants milers de fotografies aèries, a més de tot el material opcional per a la seva consulta (lupes, corbimetre, plannimetres, estereoscopis, etc.). La Cartoteca de l'Estudi General de Girona, localitzada a la Plaça de Sant Domènec, no pretén només oferir un servei a tots els universitaris, sinó també als habitants de la ciutat de Girona i de les comarques gironines, per la qual cosa s'obrirà al públic amb un horari regular dintre pocs mesos.

De moment, però, qualsevol persona interessada pot conèixer ja el seu fons a través de l'excel·lent catàleg que s'acaba d'editar i que s'ha distribuït a totes les biblioteques de Girona i a institucions com l'Arxiu Municipal o la Diputació. Aquest catàleg, d'edició periòdica, és el resultat de la catalogació i informatització de tot el fons documental de l'esmentada Cartoteca, un fons que comença ja a ser prou ric i voluminós com per obrir-lo al públic en general.

XAVIER PAUNERO i AMIGO